

Kommunal- og moderniseringsdepartementet v Nikolai Astrup
Akersgata 59

0032 OSLO

27. november 2020

Stiftelsen FEE Norways innspill til handlingsplan for FNs bærekraftsmål

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til nasjonal handlingsplan for bærekraftsmålene.

Dette innspillet omhandler i all hovedsak bærekraftsmål 4, delmål 4.7 og svarer på spørsmålet:

- Hvilke konkrete forslag til tiltak bør regjeringen vurdere i handlingsplanen?

Stiftelsen FEE Norway eier og driver flere internasjonale sertifiseringsordninger i Norge. Den mest utbredte er Grønt Flagg (Eco-Schools internasjonalt) som er en pedagogisk miljøsertifisering for skoler og barnehager. Ordningen har til hensikt å fremme utdanning for bærekraftig utvikling (UBU). Gjennom årlig fornyet rapportering, sikres det at skoler og barnehager som er sertifisert har en tverrfaglig og praktisk tilnærming til UBU som involverer hele skolen/barnehagen. Og, gjennom miljørådet, som er første krav i ordningen, har elever medbestemmelse i arbeidet. Slik har vi jobbet i Norge i over 20 år. Internasjonalt er Eco-Schools det største nettverket barn og unge som jobber med UBU i verden i dag (16 millioner barn og unge i 68 land). Ordningen er anerkjent av FN organene innen miljø og utdanning (UNEP og UNESCO), og støttet av sentrale myndigheter i flere nærliggende europeiske land. I Norge har en rekke store og små kommuner politiske vedtak eller handlingsplaner som sier at alle skoler og/eller barnehager i kommunen skal Grønt Flagg sertifiseres.

Vi stiller oss bak en rekke andre organisasjoner og organer som fremhever

- viktigheten av en helhetlig, tverrsektoriell tilnærming på alle bærekraftsmålene både i Norge og internasjonalt
- at det overgripende ansvaret for arbeidet med bærekraftsmålene ligger hos landets øverste nivå, hos statsministeren
- at det sikres betydelig ressurser til oppfølging av handlingsplanen, dvs. at langsiktig og forutsigbar finansiering av arbeid med bærekraftsmålene kommer i form av friske midler

Hvilke konkrete forslag til tiltak bør regjeringen vurdere i handlingsplanen?

1. Identifisere gode verktøy for kommunene

Rapporten fra Nordlandsforskning Strekk i laget (2020) beskriver at 76% av respondentene mener at bærekraftsmålene «... har potensiale til å bli et sterkt og nyttig plan- og styringsverktøy i vår kommune». Men samtidig er det gjengående at mange kommuner «mangler verktøykasse for å ta i bruk målene i konkrete prosjekter/planer» og at de er «vanskelig å konkretisere – blir lett floskler». Det fremheves i oppsummeringen at kommuner har behov for gode eksempler på metoder som er

testet ut og fungerer. Det er behov for verktøy og veiledere, men med tanke på å øke tempoet i arbeidet er det ikke gitt at det er mest hensiktsmessig å lage nye veiledere og verktøy.

Samtidig som det er behov for at en helhelhetlig tilnærming til bærekraftsmålene, trenger kommuner at det synliggjøres og identifiseres verktøy som kan hjelpe dem å oppfylle bærekraftsmål på delmål-nivå. Stiftelsen FEE Norway anbefaler at det legges ned et arbeid som identifiserer eksisterende og anerkjente verktøy og virkemidler som langt på vei oppfyller ulike delmål, og at det ikke brukes ressurser og tid på å etablere nye verktøy.

2. Identifisere eksisterende og gode indikatorer på utvikling på nasjonalt og kommunalt nivå

På samme måte som ved identifiseringen av eksisterende verktøy og virkemidler for kommuners arbeid med bærekraftsmål, er det viktig at det gjennomføres en kartlegging av indikatorer som allerede eksisterer, men som ikke er identifisert i denne sammenhengen, som kan gi en benchmark på delmål og videre utvikling av delmål. Det etterspørres felles indikatorer som er relevante og enkle å ta i bruk, som måler fremgang, og som sikrer at det ikke forekommer «grønnvasking».

Stiftelsen FEE Norway ber om at det legges til rette for støtte til eksisterende og gode tiltak som allerede er godt forankret i en rekke store og små norske kommuner, og har vært det i en årrekke, for å kunne forbedre rapportering og betydningen av disse tiltakene som indikator. Dette fremfor å sette i gang et arbeid med å utvikle andre måter å måle fremgang på områder.

3. Sikre involvering og medbestemmelse blant barn og unge gjennom delmål 4.7

En rekke organisasjoner og andre aktører har sendt inn innspill til handlingsplanen om dette viktige delmålet. FEE Norway stiller seg bak alle andre innspill rundt viktigheten av delmål 4.7, inkl. forslag som omhandler mer ressurser inn i for eksempel voksenopplæring og lærerutdanningen.

Fagfornyelsen og nye læreplaner som blir trukket fram i evalueringen av Norges innsats på 4.7 er viktige bidrag for at UBU skal forankres i på skoler. FEE Norway anbefaler at det i handlingsplanen og ved definering av indikator også legges vekt på skolens og barnehagens handlinger og praktiske aktiviteter i hverdagen, og at barn og unge har medbestemmelse og kan påvirke skolens eller barnehagens arbeid med bærekraftsmålene. Forskning viser at ved at barn og unge får medbestemmelse og deltar i handlingsskapende aktiviteter, opplever de at de er en del av løsningen. Som Greta Thunberg har sagt «vi trenger håp, men også action».

Vennlig hilsen
Stiftelsen FEE Norway

Marit Kjellesvik
Daglig leder